

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ТЕРНОПІЛЬСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ імені ІВАНА ПУЛЮЯ»**

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

з підготовки кваліфікованих робітників

за професією 5133 Соціальний робітник

Кваліфікація Соціальний робітник

Розробники освітньої програми

Ольга Єфимець - методист Відокремленого структурного підрозділу «Тернопільський фаховий коледж Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя»;

Тетяна Грухіна - викладач предметів професійно-теоретичної підготовки, голова методичної комісії туризму та сфери обслуговування Відокремленого структурного підрозділу «Тернопільський фаховий коледж Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя»;

Лілія Семків - викладач предметів професійно-теоретичної підготовки Відокремленого структурного підрозділу «Тернопільський фаховий коледж Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя»;

Алла Світова - викладач предметів професійно-теоретичної підготовки Відокремленого структурного підрозділу «Тернопільський фаховий коледж Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя»;

Галина Завітій – майстер виробничого навчання Відокремленого структурного підрозділу «Тернопільський фаховий коледж Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя»;

Олена Пістун - майстер виробничого навчання Відокремленого структурного підрозділу «Тернопільський фаховий коледж Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя»;

Пояснювальна записка

Підготовка кваліфікованих робітників з професії «Соціальний робітник» включає первинну професійну підготовку з освітніх компонентів, які входять до складу професії. Освітня програма визначає три групи компетентностей: загальнопрофесійні, професійно-теоретичні і професійно-практичні.

До загальнопрофесійної компетентності включені предмети, які є загальними для професії: «Основи правових знань в професійній діяльності», «Основи галузевої економіки і підприємництва», «Основи професійної етики», «Основи інформаційних технологій», «Охорона праці», «Основи екології та енергоефективності».

Професійно-теоретичні компетентності містять вимоги до рівня знань, умінь і навичок відповідно до кваліфікаційної характеристики, що дають змогу здобувачу освіти виконувати трудові функції, швидко адаптуватися до змін у професійній діяльності та є складовими відповідної професійної кваліфікації.

Професійно-практична підготовка здійснюється у навчальних майстернях та безпосередньо на робочих місцях підприємств.

Навчальний час слухача – академічна година тривалістю 45 хвилин. Урок виробничого навчання не перевищує 6 академічних годин, навчальний день не перевищує 8 академічних годин, навчальний тиждень не перевищує 36 академічних годин. Навчальний час слухача в період проходження виробничої практики встановлюється залежно від режиму роботи підприємства відповідно до законодавства.

Робочі навчальні програми з предметів для підготовки кваліфікованих робітників за професією «Соціальний робітник» для професійної кваліфікації визначають зміст навчальних предметів відповідно до компетентностей та тематичний погодинний розподіл відповідно до робочого навчального плану.

Робочий навчальний план включає розподіл навчального навантаження між загальнопрофесійною, професійно-теоретичною та професійно-практичною підготовкою, додатковими компетентностями, консультації та державну кваліфікаційну атестацію. У робочому навчальному плані визначено загальну кількість годин для оволодіння професійною кваліфікацією та розподіл годин між навчальними компетенціями.

Кількість годин з професійно-практичної підготовки збільшено на 17 годин за рахунок введення додаткової компетенції «Соціальна робота в громаді».

Робочий навчальний план та робочі навчальні програми з предметів відповідають Стандарту професійної (професійно-технічної) освіти СП(ПТ)О 5133.Q.88.10-2021 професії 5133 «Соціальний робітник».

Загальна характеристика

Професія	5133 Соціальний робітник
Рівні кваліфікації	Соціальний робітник
Ступінь навчання	II ступінь
Вид професійної підготовки	Первинна професійна підготовка робітників
Форма навчання	Денна
Кваліфікація в дипломі	Соціальний робітник
Вимоги до рівня осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою	Базова загальна середня освіта

Контроль за освітнім процесом та форми атестації

Педагогічні працівники організовують та здійснюють поточний, тематичний, підсумковий контроль знань, умінь та навичок здобувачів освіти, їх кваліфікаційну атестацію.

Поточний контроль проводиться викладачами на всіх видах занять.

Тематичний контроль здійснюється після вивчення кожного модуля.

Підсумковий контроль забезпечує оцінку результатів навчання здобувачів освіти певного освітньо-кваліфікаційного рівня на проміжних або заключному етапах їх навчання.

Державна кваліфікаційна атестація проводиться по закінченню повного курсу навчання відповідно до вимог стандартів професійної (професійно-технічної) освіти. За результатами ДКА здобувачам освіти присвоюється освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» відповідного розряду чи класу.

Вимоги стандартів професійної (професійно-технічної) освіти

Робочий навчальний план та робочі навчальні програми з предметів відповідають Стандарту професійної (професійно-технічної) освіти СП(ПТ)О 5133.Q.88.10-2021 професії 5133 «Соціальний робітник».

Перелік компетентностей

Позна-чення	Найменування компетентності та навчального модуля	Назва освітнього компоненту (навчального предмету)	Зміст професійних компетентностей	Кількість годин	Консультації
	Громадянська компетентність	Основи трудового законодавства	<p>Знати: основні нормативно-правові акти, які регулюють трудові правовідносини в Україні; основні трудові права та обов'язки працівників; правові основи державного управління в системі соціального захисту населення; види кримінальної відповідальності в системі соціального захисту населення; сучасну нормативно-правову базу соціального захисту населення.</p> <p>Уміти: застосовувати норми трудового законодавства; вирішувати правові ситуації, орієнтуючись в нормативно-правовому колі; складати та заповнювати документи особового характеру (під час оформлення трудових відносин); надавати інформацію з питань соціального захисту населення.</p>	12	
	Інформаційно-комунікаційна компетентність	Основи інформаційних технологій	<p>Знати: поняття інформаційної культури, безпеки та основні методи і прийоми забезпечення інформаційної безпеки; основні поняття обробки інформації засобами інформаційних технологій; особливості застосування прикладного програмного забезпечення для обробки даних в діяльності соціального робітника; етичні та правові принципи управління інформацією в соціальній сфері роботи з населенням;</p>	17	

			<p>методи і засоби збору, обробки, зберігання, передачі та накопичення інформації.</p> <p>Уміти: користуватися основними офісними прикладними програмами для професійної діяльності; створювати електронні документи, правильно набирати текст, створювати таблиці з обчисленнями за формулами, будувати діаграми, вставляти таблиці, діаграми, формули, зображення в документ, виводити документ на друк, передавати його по електронній пошті; проводити розрахунки за отриманими результатами і статистичну обробку даних; працювати в локальних комп'ютерних мережах та Інтернеті; користуватися базами даних і пошуковими системами різного типу для отримання інформації; використовувати сучасні електронні пристрої та соціальні мережі.</p>		
	Підприємницька компетентність	Основи галузевої економіки й підприємництва	<p>Знати: основні економічні процеси, відносини та явища, які виникають між суб'єктами економіки у сфері соціального захисту населення; загальну характеристику підприємств сфери соціального захисту населення, їх форми і види; сутність підприємництва, його функції та умови існування; правові основи підприємницької діяльності та її здійснення в системі соціального захисту населення; порядок організації й оплати праці; особливості податкової політики держави у сфері соціального захисту населення.</p> <p>Уміти: складати бізнес-план.</p>	12	
	Соціальні, комунікативні та навчальні компетентності	Основи професійної етики	<p>Знати: індивідуальні психологічні властивості особистості; особливості спілкування в сфері соціального захисту населення; психологічні властивості поведінки, характер, морально-етичні якості</p>	22	

			<p>людей різних категорій; причини і способи розв'язання конфліктних ситуацій; особливості спілкування з отримувачами соціальних послуг.</p> <p>Уміти: визначати індивідуальні психологічні особливості (самодіагностика); володіти технікою ведення індивідуальних бесід з людьми різних категорій; слухати і переконувати; дотримуватись професійної поведінки, Міжнародного Кодексу соціальної роботи; працювати в команді; відповідально ставитися до професійної діяльності; самостійно приймати рішення; діяти в нестандартних ситуаціях; планувати трудову діяльність; знаходити та набувати нових знань, умінь і навичок; визначати навчальні цілі та способи їх досягнення; оцінювати власні результати навчання, навчатися впродовж життя; дотримуватися професійної етики та етикету; запобігати виникненню конфліктних ситуацій.</p>		
	Компетентність у сфері соціальної роботи	Соціальна робота	<p>Знати: історію становлення соціальної роботи в Україні та за кордоном; основні поняття і категорії соціальної роботи; об'єкт, суб'єкт, функції та закономірності соціальної роботи, їх взаємозв'язки; сферу діяльності та основні функції соціального робітника, основні вимоги до його професійних якостей; систему соціального обслуговування та соціальних служб в Україні; державні стандарти соціальних послуг; основи соціальної роботи; основи ведення домашнього господарства; організацію надання комунальних, побутових та інших індивідуальних послуг;</p>	14	

			<p>основи догляду за громадянами похилого віку та особами з інвалідністю, ліжковими хворими; основи дієтології і приготування страв; правила етики та поведінки з громадянами похилого віку й особами з інвалідністю; правила використання побутового обладнання, приладів, інструментів.</p> <p>Уміти: вести домашнє господарство; надавати комунальні, побутові та інші індивідуальні послуги; доглядати за громадянами похилого віку та особами з інвалідністю, ліжковими хворими; готувати дієтичні страви; користуватися побутовим обладнанням, приладами, інструментами.</p>		
	Компетентність у сфері охорони праці	Охорона праці	<p>Знати: основні законодавчі акти з охорони праці; права працівників з охорони праці на підприємстві; вимоги безпеки праці за професією; вимоги пожежної безпеки; параметри й властивості, що характеризують вибухонебезпеку середовища; основи електробезпеки; плани евакуації та ліквідації аварій; загальні правила безпечної експлуатації устаткування; основи гігієни праці та виробничої санітарії; засоби та методи захисту працівників від шкідливого та небезпечного впливу виробничих факторів; правила проходження медичних оглядів, порядок надання долікарської допомоги.</p> <p>Уміти: користуватися первинними засобами пожежогасіння; звільняти потерпілого від дії електричного струму; надавати долікарську допомогу потерпілим від нещасного випадку.</p>	30	

	Енергоефективна та екологічна компетентність	Основи екології та енергоенфективності	Знати: основи енергоефективності; способи енергоефективного використання матеріалів та ресурсів в професійній діяльності та в побуті; основи раціонального використання, відтворення і збереження природних ресурсів; способи збереження та захисту екології в професійній діяльності та в побуті.	12	
CP-1	Надання отримувачам соціальних послуг допомоги в самообслуговуванні	Соціальна робота	1. Здатність дотримуватись вимог нормативно-правових документів, що регламентують надання соціальних послуг отримувачам соціальних послуг. 2. Здатність до розуміння соціальної роботи в межах повноважень соціального робітника. 3. Здатність допомагати отримувачам соціальних послуг у самообслуговуванні. 4. Здатність формувати та розвивати в отримувачів соціальних послуг практичні навички самообслуговування, навчати членів сім'ї та законних представників отримувачів соціальних послуг навичок надання отримувачам соціальних послуг допомоги в самообслуговуванні.	12	
CP-2	Надання отримувачам соціальних послуг допомоги у веденні домашнього господарства	Основи дієтології та ведення домашнього господарства	1. Здатність забезпечувати отримувачів соціальних послуг харчуванням. 2. Здатність надавати отримувачам соціальних послуг допомогу у веденні домашнього господарства. 3. Здатність сприяти отримувачам соціальних послуг в отриманні комунальних, побутових та інших індивідуальних послуг. Здатність до взаємодії з іншими фахівцями та службами, підприємствами, установами, організаціями під час надання допомоги отримувачам соціальних послуг у веденні домашнього господарства.	30	
CP-3	Надання отримувачам соціальних послуг допомоги з поліпшення стану здоров'я,	Фізіологія людини та загальний догляд за хворими	1. Здатність спостерігати за станом здоров'я отримувачів соціальних послуг, сприяти отриманню ними реабілітаційних та медичних послуг відповідно до медичних рекомендацій. Здатність допомагати в наданні психологічної підтримки отримувачам соціальних послуг.	46	

	сприяння в отриманні ними медичних послуг				
CP-4	Навчання та розвиток соціальних навичок отримувачів соціальних послуг та їхніх законних представників	Основи соціальної психології	1. Здатність навчати та розвивати соціальні навички отримувачів соціальних послуг та їхніх законних представників.	20	
CP-5	Сприяння отримувачам соціальних послуг в отриманні безоплатної правової допомоги та оформленні документів	Основи діловодства	1. Здатність допомагати отримувачам соціальних послуг в отриманні безоплатної правової допомоги. 2. Здатність допомагати отримувачам соціальних послуг в оформленні документів.	16	
CP-6	Надання отримувачам соціальних послуг допомоги з мінімізації наслідків складних життєвих обставин	Соціальна робота	1. Здатність допомагати отримувачам соціальних послуг у здійсненні платежів, отриманні пенсії та інших виплат. 2. Здатність сприяти отримувачам соціальних послуг в отриманні за можливості фінансової незалежності.	4	
		Виробниче навчання			
		CP-1		48	

		CP-2		48	
		CP-3		48	
		CP-4		42	
		CP-5		36	
		CP-6		36	
Всього годин: 258					
		Виробнича практика			
		CP-1		56	
		CP-2		56	
		CP-3		49	
		CP-4		49	
		CP-5		28	
		CP-6		28	
		Кваліфікаційна пробна робота		7	
Всього годин: 273					
		Державна кваліфікаційна атестація		7	